

Sygnatura akt III C 926/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

S., dnia 28 kwietnia 2017 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie III Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący:SSR Joanna Suhecka

Protokolant:sekretarz sądowy Joanna Schultz

po rozpoznaniu w dniu 28 kwietnia 2017 r. w Szczecinie

na rozprawie sprawy

z powództwa (...) Banku (...) Spółki Akcyjnej w W.

przeciwko, M. W. (1), M. W. (2)

- roszczenia z umów bankowych

I. zasądza od pozwanych M. W. (1) i M. W. (2) solidarnie na rzecz powoda (...) Banku (...) Spółki Akcyjnej w W. kwotę 40437,86 zł (czterdzieści tysięcy czterysta trzydzieści siedem złotych osiemdziesiąt sześć groszy) z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP nie wyższej niż odsetki maksymalne za opóźnienie od dnia 7 maja 2016 r. oraz kwotę 15 zł (piętnaście złotych);

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądza od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kwotę 855 zł (osiemset pięćdziesiąt pięć złotych) tytułem kosztów procesu.

Sygn. akt III C 926/16

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 28 kwietnia 2017r. wydanego w postępowaniu zwykłym

Powód (...) Bank (...) Spółka Akcyjna w W. wniósł o zasądzenie od pozwanych M. W. (2) i M. W. (1) solidarnie kwoty 47.898,74 zł z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP od kwoty 40.437,86 zł od dnia 7 maja 2016r. oraz kosztów procesu.

Powód wskazał, że powyższe roszczenie wynika z umowy zawartej przez strony kredytu mieszkaniowego konsolidacyjnego z dnia 20 listopada 2006r., a składa się na nie należność główna w kwocie 40.437,86 zł, odsetki za okres do 6 maja 2016r. 7445,88 zł, poniesione koszty 15 zł.

Pozwani w odpowiedziach na pozew wnieśli o oddalenie powództwa w całości zarzucając brak wykazania wysokości roszczenia, w tym brak wskazania, w jaki sposób zostały wyliczone należności objęte pozwem. Pozwani przyznali, że zawarli umowę o kredyt, na którą powołuje się powód, podnieśli natomiast, że z dowodów nie wynika, aby umowa ta została rozwiązana, a dochodzona pozwem należność wymagalna. Zaprzeczyli, aby ich zadłużenie wynosiło kwoty objęte pozwem. Niezależnie od powyższego pozwani wskazali, że umowa zawiera postanowienia niedozwolone w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c. zawarte w § 6 ust. 1 oraz § 7 ust. 3 umowy, które kształtują prawo banku do naliczania odsetek w sposób dowolny, bowiem wysokość odsetek stanowi sumę stawki referencyjnej i stałej marży, zaś stawka

referencyjna stanowi wartość abstrakcyjną, ustalaną przez bank, na którą pozwani nie mają żadnego wpływu. W konsekwencji zdaniem pozwanych powodowi nie przysługuje żadna należność z tytułu odsetek. Powód nie wykazał także, że przysługuje mu roszczenie w kwocie 15 zł z tytułu opłat i prowizji bankowych. Poza tym pozwani wskazali, że złożyli do banku wniosek o restrukturyzację kredytu i zawarcie ugody, bank wstępnie zaakceptował ten wniosek.

W ustosunkowaniu się do zarzutów i twierdzeń zawartych w odpowiedzi na pozew powód w piśmie procesowym z dnia 22 grudnia 2016r. podtrzymał dotychczasowe żądanie. Wskazał, że dochodzone roszczenie jest wymagalne, bowiem z uwagi na brak realizacji warunków umowy została ona wypowiedziana przez Bank, oświadczenia w tym zakresie pozwani odebrali w dniu 17 sierpnia 2015r. i umowa uległa rozwiązaniu z upływem 30 dni okresu wypowiedzenia. Powód zaprzeczył, aby posługiwał się klauzulami abuzywnymi podkreślając, że żądane przez niego odsetki mieszczą się w granicach prawa. W odniesieniu do kwoty 15 zł wskazali, że załącznikiem do umowy kredytu był wyciąg z taryfy prowizji i opłat bankowych, a kwota 15 zł została pobrana za zawiadomienie o niedopłacie kredytu. Z kolei odnosząc się do wniosku o restrukturyzację kredytu wskazał, że wniosek ten nie wstrzymuje rozpoznania niniejszej sprawy.

W piśmie procesowym z dnia 26 stycznia 2017r. pozwani podtrzymali dotychczasowe stanowisko.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 20 listopada 2006r. pozwani zawarli z powodem umowę kredytu konsolidacyjnego, na podstawie której otrzymali do dyspozycji kredyt w kwocie 50.000 zł na spłatę zobowiązań finansowych oraz na dowolny cel z przeznaczeniem na zaspokojenie własnych potrzeb. Zgodnie z § 6 ust. 1 umowy bank pobiera odsetki od kredytu według zmiennej stopy procentowej w stosunku rocznym, której wysokość jest ustalana w dniu rozpoczynającym pierwszy i kolejne trzymiesięczne okresy obowiązywania stawki referencyjnej, jako suma stawki referencyjnej i stałej marży. Zmiany stawki referencyjnej następują w dniu wymagalności raty spłaty kredytu i odsetek (ust. 2). Zgodnie z § 7 ust. 1 umowy w dniu jej zawarcia stawka referencyjna wynosi 4,19 %, marża 2,18 p.p., a oprocentowanie kredytu 6,37 % w stosunku rocznym. Zmiana wysokości stawki referencyjnej powoduje zmianę oprocentowania kredytu o taką samą liczbę punktów procentowych (ust. 2). Bank zawiadamia kredytobiorcę w formie pisemnej o każdej zmianie wysokości oprocentowania kredytu z podaniem terminu, od którego zmiana ta obowiązuje (ust. 3).

Zgodnie z § 9 umowy za czynności związane z obsługą kredytu oraz zmianę postanowień umowy bank pobiera od kredytobiorcy prowizje i opłaty bankowe określone w taryfie.

Zgodnie z § 13 umowy zadłużenie z tytułu kredytu i odsetek będzie spłacane w wysokości podanej w zawiadomieniu do dnia 20 listopada 2026r. w ratach annuitetowych, od dnia 20 grudnia 2006r. poprzez potrącenie przez bank wierzytelności z rachunku wskazanego w umowie, na co pozwani wyrazili zgodę. Pozwani byli zobowiązani do posiadania środka na tym rachunku w dniu 20 każdego miesiąca.

Zgodnie z § 19 umowy niespłacenie w całości lub części raty w terminie spowoduje, że niespłacona należność staje się zadłużeniem przeterminowanym. Za każdy dzień utrzymywania się zadłużenia przeterminowanego bank pobiera odsetki zgodnie z § 19 ust. 4 umowy.

Zgodnie z § 23 umowy bank może wypowiedzieć umowę kredytu w części dotyczące warunków spłaty w przypadku niedokonania spłaty dwóch kolejnych spłat w terminach określonych przez bank w dwóch kolejnych przypomnieniach. Okres wypowiedzenia wynosi 30 dni od doręczenia wypowiedzenia umowy.

Dowód: umowa kredytu konsolidacyjnego k. 32-36, dyspozycja wypłaty k. 134

Pismem z dnia 22 lipca 2015r. powód wypowiedział warunki spłaty umowy z dnia 20 listopada 2006r. z powodu braku spłaty zobowiązań zgodnie z określonym w ugodzie planem spłaty. Zadłużenie wynosiło 1145,39 zł z tytułu kapitału, 10,56 zł z tytułu odsetek za nieterminową spłatę. Wskazano, że po upływie okresu wypowiedzenia cała należność stanie się wymagalna, w tym 40.437,86 zł z tytułu kapitału, 4827,11 zł z tytułu odsetek bieżących, 10,56 zł z tytułu odsetek za

nieterminową spłatę, 15 zł z tytułu prowizji i opłat. Od przeterminowanego zaskżenia naliczane są odsetki w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP.

Dowód: wypowiedzenie warunków spłaty kredytu z potwierdzeniem odbioru k. 129-130, 131-132

Pismami z dnia 12 lutego 2016r. powód wezwał pozwanych do zapłaty w związku z wypowiedzeniem umowy kwoty 40.437,86 zł tytułem kapitału, 6515,25 zł tytułem odsetek i 15 zł tytułem opłat i prowizji.

Dowód: wezwania do zapłaty z potwierdzeniem odbioru k. 26-27, 28-29

Według stanu na dzień 12 kwietnia 2016r. w księgach bankowych powoda widnieje wymagalna wierzytelność z tytułu umowy kredytu konsolidacyjnego z dnia 20 listopada 2006r. w kwotach 40.437,86 zł z tytułu należności głównej, 7179,98 z tytułu odsetek naliczonych od należności głównej od 12 kwietnia 2016r. i 15 zł z tytułu kosztów.

Dowód: wyciąg z ksiąg bankowych k. 30

Pozwani nie dokonywali regularnych spłat na poczet kredytu.

Dowód: historia operacji k. 135-140

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się częściowo zasadne.

Powód dochodził należności z tytułu udzielonego pozwanyemu kredytu na podstawie umowy z dnia 20 listopada 2006r. Podstawę prawną roszczenia stanowi art. 720 § 1 k.c.

Fakt zawarcia powyższej umowy nie był kwestionowany. Sporna była natomiast wysokość zadłużenia obciążającego pozwanych oraz jego wymagalność.

Sąd ustalił, iż umowa w zakresie warunków spłaty kredytu została wypowiedziana z zachowaniem 30-dniowego terminu wypowiedzenia, w oparciu o postanowienia zawarte w § 23 umowy. Okoliczność powyższa wynikała z pism powoda z dnia 22 lipca 2015r., potwierdzeń doręczenia tych pism pozwanyemu oraz z historii operacji na kontrakcie kredytowym. W odniesieniu do zarzutu pozwanych, iż dowody te winny zostać pominięte wskazać należy, że zgodnie z art. 207 § 3 k.p.c. przewodniczący może przed pierwszym posiedzeniem wyznaczonym na rozprawę zobowiązać strony do złożenia dalszych pism przygotowawczych, oznaczając porządek składania pism, termin, w którym należy je złożyć i okoliczności, które mają być wyjaśnione. W toku sprawy złożenie pism przygotowawczych następuje tylko wtedy, gdy sąd tak postanowi, chyba że pismo obejmuje wyłącznie wnioski o przeprowadzenie dowodu. Stosownie zaś do art. 207 § 6 k.p.c. sąd pomija spóźnione twierdzenia i dowody, chyba że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich w pozwie, odpowiedzi na pozew lub dalszym piśmie przygotowawczym bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności. Mając na względzie przytoczone powyżej przepisy w rozpatrywanym przypadku brak było podstaw do pominięcia dowodów dołączonych do pisma powoda z dnia 22 grudnia 2016r., gdyż pismo to zostało złożone w odpowiedzi na zobowiązanie zawarte w postanowieniu sądu wydanym na rozprawie w dniu 9 grudnia 2016r., a zatem w dalszym piśmie przygotowawczym o jakim mowa w art. 207 § 3 i 6 k.p.c., a nadto uwzględnienie tych dowodów nie spowodowało wydłużenia postępowania, gdyż poza dopuszczeniem ich na kolejnym zaplanowanym terminie rozprawy nie zachodziła konieczność podjęcia dalszych czynności. Co do zasady dopuszczenie dowodu z dokumentu złożonego przed zamknięciem rozprawy w sprawie nie wpływa na wydłużenie postępowania i taka sytuacja bez wątpliwości wystąpiła w niniejszej sprawie.

Wypowiedzenie warunków spłaty kredytu spowodowało, że należność wynikająca z umowy stała się natychmiast wymagalna z upływem 30-dniowego terminu wypowiedzenia tj. w dniu 16 września 2015r. Sąd nie miał wątpliwości, że zaistniały podstawy do wypowiedzenia warunków spłaty przewidziane w § 23 ust. 1 pkt 1 umowy, bowiem brak

splaty dwóch kolejnych splat w terminach był niewątpliwy w świetle historii operacji na koncie. Pozwani wprawdzie podnieśli, że dowód ten jest nieczytelny i nie pozwala na ustalenie wysokości zadłużenia, jednakże nie zakwestionowali żadnych zawartych w nich informacji co do wysokości dokonywanych splat, a w szczególności nie podnosili, że dokonali splat w wyższej wysokości i częściej niż to wynika z zapisów historii operacji. Ujęte w historii splaty na poczet kredytu, ich wielkość i częstotliwość nie pozostawia najmniejszej wątpliwości, że pozwani zalegali z zapłatą znacznie więcej niż dwóch kolejnych rat. Powyższe oznacza, że powodowi przysługiwało roszczenie o zapłatę całej należności z kredytu z odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od dnia 17 września 2015r.

W odniesieniu do wysokości roszczenia przysługującego powodowi wskazać należy na rozkład ciężaru dowodu w tym zakresie.

Zgodnie z regułami procesu cywilnego ciężar dowodu spoczywa na tym, który z danej okoliczności wywodzi skutki prawne. Stosownie do art. 232 k.p.c. strony obowiązane są przedstawiać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Według reguły rozkładu ciężaru dowodu (art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c.), na powodzie spoczywa obowiązek wykazania faktów, z których wywodzi dochodzone roszczenie – co do zasady i wysokości, zaś obowiązek dowodowy pozwanego obejmuje fakty tamujące lub niweczące roszczenie powoda. Należy przy tym mieć na względzie oczywistą prawidłowość, iż obowiązek dowodzenia po stronie pozwanej aktualizuje się dopiero w przypadku skutecznego wywiedzenia jego odpowiedzialności przez powoda. Powyższe oznacza, że wierzyciel winien wykazać istnienie zobowiązania co do zasady i wysokości, natomiast dłużnik – chcąc zniweczyć dochodzone roszczenie – winien wykazać, że zobowiązanie to spełnił, albo że ono nie istnieje lub nie może być dochodzone.

Powód w niniejszej sprawie poprzez przedłożenie umowy z dnia 20 listopada 2006r. o kredyt konsolidacyjny zawartej z pozwanymi wykazał, że są oni zobowiązani do zwrotu kwoty udzielonego kredytu w wysokości 50.000 zł powiększonej o odsetki. Powód wskazał, że kapitał nie został spłacony co do kwoty 40.437,86 zł. W świetle przedstawionego powyżej rozkładu ciężaru dowodu powód nie ma obowiązku wykazywania, w jakim zakresie dotychczas nastąpiła spłata kredytu. Obowiązek dowodzenia w tym zakresie spoczywa na pozwanych jako dłużnikach. Dostateczne zatem do określenia wysokości roszczenia jest oświadczenie powoda, iż należność główna w kwocie 50.000 zł nie została uregulowana co do kwoty 40.437,86 zł. Dodać przy tym należy, że twierdzenia pozwu w tym zakresie oraz dalszych pism procesowych były zgodne z przedłożonymi dokumentami księgowymi i korespondencją między stronami. Pozwani nie wykazali, aby dokonali splaty na poczet należności głównej w wyższym zakresie niż to wynikało ze stanowiska powoda, nie zaoferowali bowiem żadnego dowodu na okoliczność wysokości splaty, choć to ich w tym zakresie obciążał ciężar dowodzenia.

Z powyższych względów objęta pozwem należność główna z tytułu kapitału kredytu wynosząca 40.437,86 zł podlegała zasądzeniu w całości.

Sąd uwzględnił również roszczenie z tytułu odsetek umownych od powyższej kwoty zgodnie z żądaniem tj. od 7 maja 2016 r., albowiem w tym dniu niewątpliwie cała należność z kredytu była już wymagalna, zaś wysokość odsetek umownych od należności przeterminowanej wynikała z umowy i nie była kwestionowana, jednocześnie ograniczając wysokość tych odsetek do dwukrotności odsetek maksymalnych za opóźnienie.. Podstawę roszczenia w tym zakresie stanowił art. 481 § 1 i § 2¹ k.c.

Uwzględnione zostało również roszczenie o zapłatę kwoty 15 zł, albowiem należność z tego tytułu wskazywana była w korespondencji między stronami, ujęta została w dokumentach księgowych banku. Pozwani choć kwestionowali zasadność obciążenia ich tą kwotą, to nie zaprzeczali temu, iż zostało do nich skierowane wezwanie do zapłaty poprzedzające wypowiedzenie umowy oraz że opłata za to wezwanie zgodnie z taryfą wynosiła 15 zł.

Sąd nie uwzględnił natomiast roszczenia z tytułu odsetek umownych określonych w pozwie na kwotę 7.445,88 zł, a to z tego względu, że powód poza wskazaniem, że są to odsetki wyliczone od należności głównej za okres do 6 maja 2016r., nie wskazał pozostałych parametrów stanowiących podstawę ich naliczenia, ani stopy procentowej, ani początkowego terminu naliczania. W istocie brak w stosunku do tej części roszczenia twierdzeń ze strony powoda, które są niezbędne,

aby Sąd mógł przystąpić do weryfikacji wysokości tego roszczenia. Dodać również należy, że odsetki umowne przewidziane w § 13 umowy zostały określone jako odsetki zmienne, a Bank nie przedstawił jak kształtowały się w okresie obowiązywania umowy. O ile zatem powód wykazał, że roszczenie z tytułu odsetek umownych co do zasady mu przysługuje, to nie wykazał wysokości tego roszczenia, a to powodowało, zarzuty pozwanych skierowane przeciwko jego wysokości, w tym zarzut oparty na art. 385¹ § 1 k.c., pozostawały bez znaczenia dla rozstrzygnięcia.

Z przedstawionych przyczyn Sąd orzekł jak w punkcie I i II sentencji.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. przy przyjęciu, że powód wygrał sprawę w ok. 84%. Na poniesione przez niego koszty postępowania składała się opłata od pozwu – 1000 zł i koszt działania pełnomocnika procesowego – 1,23 zł za uwierzytelnienie pełnomocnictwa i 17 zł opłata od pełnomocnictwa. Po stosunkowym rozliczeniu na rzecz powoda zasądzono 855 zł.